

Предварителни думи:

Този разказ е част от сборника с разкази на Кори Доктороу – *Overclocked: Stories of the Future Present*, издаван от *Thunder's Mouth*, подразделение на *Avalon Books*. Разпространява се под условията на *Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 2.5 license* (лиценз Признание-Некомерсиално-Споделяне на споделеното 2.5). Допълнителни подробности за лиценза можете да откриете в края на текста.

Настоящият, както и останалите разкази от сборника могат да бъдат открити на адрес:

<http://craphound.com/overclocked>

Можете да купите *Overclocked* в избрани книжарници, както и от Amazon:

<http://www.amazon.com/exec/obidos/ASIN/1560259817/downandoutint-20>

По думите на Ууди Гътри:

„Тази песен е защитена от американското авторско право, №154085, за период от 28 години. Всеки заловен да си я тананика без разрешение, ще бъде наш добър приятел, щот' не даваме и пукната пара. Публикувайте я. Пишете я. Пейте я. Разкършете се под звуците ѝ. Изпълнявайте я в тиролски стил. Ние я написахме, само това искахме.”

Overclocked се посвещава на Пат Йорк, която направи историите ми по-добри.

—

Въведение към “Печатно престъпление”:

“Печатно престъпление” се появи в резултат на разговор с мой приятел, присъствал на реч, изнесена от говорителя на Британската звукозаписна индустрия по повод бъдещето на “интелектуалната собственост”. Изпълнителният директор изказал мнението, че неистовите истерични спазми на звукозаписната индустрия ще послужат за основа на безкрайните и също толкова истерични спазми, които ще настъпят, когато тримерните принтери, фабриката и машини за скоростно сглобяване на прототипи, започнат да изравняват със земята всяка индустрия, зависима от запазените марки и патентите.

Приятелят ми си помислил, че колкото и смахнато да звучали думите на говорителя, все пак в тях имало нещо, което демонстрирало достатъчна доза далновидност, още повече че идвали направо от устата на печално известната с паническия си ужас от технологиите звукозаписна индустрия.

Аз не бях чак толкова впечатлен.

Почти сигурно е, че контролът върху производството на предмети, защитени от закона за търговската марка и патентите, ще започне да отслабва във времена, в които предметите ще се принтират просто ей така, но да се акцентира изцяло на въздействието на триизмерните принтери върху „търговската марка“, ми се стори изумително странно като идея.

Все едно железниците да се задават на хоризонта на прогреса, а най-фантастичното предположение на футуристите на деня да е, че железните коне ще окажат катастрофален ефект върху трудолюбивите производители на торби за овес. Твърдението е вярно, погледнато в частност, но е толкова късогледо, че на практика говорим за слепота.

Когато от списание „Нейчър“ ме помолиха да напиша нещо кратко за последната им страница, им отговорих, че ще го направя, прибрах се у дома, седнах на леглото и нахвърлях текста на разказа. На следващата сутрин го купиха и колелото се завъртя.

—

Кори Доктороу

ПЕЧАТНО ПРЕСТЪПЛЕНИЕ

(разказът е публикуван за пръв път в Nature Magazine през януари 2006 година)

Полицаяте направиха на парчета принтера на баща ми, когато бях на осем. Спомням си сгорещения мирис на прегоряла лента, който се носеше от него, свирепата концентрация, с която Та наливаше вътре току-що забърканата гъста течност на съставката и топлия аромат на прясно изпечено, когато предметите излизаха навън.

Полицаяте влетяха през вратата с размахани палки, а един от тях декламираше основанията за арест с помощта на високоговорител. Някой от клиентите на Та го беше продал. Еполицията им се отплащаше с висококачествени лекарства – ускорители на поведението, добавки за паметта, метаболитни подобрители. Все неща, които биха ти стрували цяло състояние на официалния пазар;

от онзи вид, които можеш да принтираш и у дома, стига да нямаш нищо против опасността кухнята ти да отеснее от внезапно нахлуващи мускулести тела и твърди, свистящи във въздуха палки, потрошаващи всичко и всеки, който се изпречи на пътя им.

Унищожиха и раклата на баба – онази, която беше взела със себе си от старата страна. Стъпкаха малкия ни хладилник и агрегата за освежаване на въздуха над прозореца. Канарчето ми успя да избегне смъртта, като се скри в ъгъла на клетката си, ала един голям, обут в ботуш крак смачка по-голямата част от нея, превръщайки я в тъжна плетеница от принтирана тел.

Та... Как само се отнесоха с него. Когато приключиха, изглеждаше така, сякаш се беше боричкал с цял отбор по ръгби. Измъкнаха го през вратата и преди да го хвърлят в колата, позволиха на развълнуваните новинари да го огледат както трябва, докато в същото време официалният говорител съобщаваше на света, че контрабандната операция на Та, мозъкът на криминалната организация, възлизала на загуби от поне двайсет милиона и че Та, отчаяният злодей, е оказал съпротива при ареста.

Следях всичко по телефона си, сред останките на всекидневната,

вгледана в екрана, чудейки се как, как някой можеше да погледне мъничкия ни апартамент и незначителния ни имотец и да го сбърка с дома на бос от организираната престъпност. Естествено, взеха със себе си принтера и го демонстрираха като трофей пред очите на репортерите. Малкият му олтар в кухничката изглеждаше ужасяващо празен. Когато най-после се стегнах, спасих надничащото от останките на клетката птиче и започнах да разтребвам апартамента, реших да сложа на мястото на принтера един блендер. Беше направен от принтирани части, тъй че щеше да изкара най-много още месец, докато се наложеше да му отпечатам нови лагери и други движещи се части. В онези години за мен не представляваше проблем да разглобявам и сглобявам всичко, което можеше да се принтира.

По времето, когато навърших осемнайсет, решиха, че е време да пуснат Та от затвора. Бях му ходила на свиждане три пъти – веднъж на моя десети рожден ден, веднъж на неговия петдесети и когато почина Ма. За последно го бях виждала преди две години и ми се стори в лоша форма. Накуцваше заради някакво затворническо сбиване и хвърляше поглед през рамо толкова често, че все едно имаше тик. Докато минитаксито ни спускаше пред имота, вече се срамувах и се

опитвах да стоя на възможно най-голямо разстояние от съсипания, накуцващ скелет, който слезе заедно с мен, влезе в къщата и започна да изкачва стълбите.

- Лейни - каза ми той, като ме накара да седнем. - Знам, че си умно момиче. Случайно да ти е известно откъде старият Та може да си намери принтер и малко течна съставка?

Стиснах ръце толкова силно, че ноктите ми се забиха в дланите. Затворих очи.

- Беше в затвора цели десет години, Та. Десет. Години. Ще рискуваш нови десет години, като принтираш още блендери и фарма, още лаптопи и шапки?

Той се усмихна широко.

- Не съм глупак, Лейни. Научих си урока. Не съществува шапка или лаптоп, които си струват ходенето до затвора. Вече няма да принтирам такива боклуци, никога повече.

Беше си налял чай и сега отпи от чашата така, както човек отпива уиски - малка глътка, последвана от дълбоко, удовлетворено издишване. Затвори очи и се облегна назад в стола си.

- Ела насам, Лейни, ще ти прошепна нещо в ухото. Нека ти кажа

какво реших през тези десет години зад решетките. Приблѝжи се и послушай своя глупав Та.

Почувствах прилив на вина, задето го бях нахокала. Беше се смахнал окончателно, поне това бе сигурно.

– Какво, Та? – попитах, като се наведох към него.

– Лейни, ще започна да отпечатвам още принтери. Много принтери. По един за всеки. Ето за това си струва да отидеш в затвора. Струва си всичко.

превод от английски: Петър Тушков

—

Криейтив Комънс

Признание-Некомерсиално-Споделяне на споделеното 2.5

Можете свободно:

- * да споделяте — да копирате, разпространявате и излъчвате произведението
- * да ремиксирате — да адаптирате произведението

Съгласно следните условия:

* Признание. Трябва да посочите авторството на творбата по начина, определен от самия автор или носителя на правата върху произведението (но не и по начин, оставящ впечатлението, че същият/същите подкрепят вас или използването по някакъв начин на творбата от вас).

* Некомерсиално. Произведението не може да бъде използвано за комерсиални цели.

* Споделяне на споделеното. В случай, че промените, видоизмените или използвате като

основа произведението, го надградите, то полученото производно произведение може да се разпространява само съгласно условията на същия или на подобен на този лиценз.

* За всяко повторно използване или дистрибуция, вие трябва ясно за останалите да посочите лицензионните условия на произведението.

* Всяко едно от тези условия може да бъде пренебрегнато, ако получите разрешение за това от носителя на правата.

* Нищо в този лиценз не накърнява или ограничава етичните права на автора на произведението.

Отказ от отговорност: Горепосоченото по никакъв начин не засяга правото ви на свободно използване или някакви други права.

Това е опростено резюме на Договора (пълен текст на лиценза):

На български: <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5/bg/legalcode>

На английски: <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5/legalcode>